

Complexnummer: 512293

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Menkemaborg

Aantal complexonderdelen Monumentnummers van complexonderdelen

12 512292, 512294, 512295, 512296, 512297, 512298, 512299, 512300, 512301, 512302, 512303, 512304

Woonplaats

Uithuizen

Gemeente

Het Hogeland

Provincie

Groningen

Locatie van het hoofdobject

Menkemaweg 2, 9981 CV te Uithuizen

Complexomschrijving

HISTORISCHE BUITENPLAATS MENKEMABORG Menkemaweg 2-4 te Uithuizen (gemeente Eemsmond)

Omschrijving van het complex

In structuur en deels in detail gaaf bewaarde buitenplaats met HOOFDGEBOUW (1), HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG (2), TOEGANGSHEK (3), BRUG naar voorplein (4), TOEGANGSBRUG naar huis (5), KEERMUUR (6), SCHATHUIS (7), TUINMUUR MET TWEE KASSEN (8), ZOMERHUIS (9), TUINVAZEN (10), TUINSIERADEN (11), DUIVENTIL (12). Ten oosten van Uithuizen, grenzend aan de dorpskern ligt de historische buitenplaats Menkemaborg. De vroegste vermelding van een steenhuis op deze plaats dateert uit 1376. Volgens een gevelsteen werd het huis in 1400 verwoest, waarna het in het begin van de zeventiende eeuw, onder het beheer van de familie Clant, werd herbouwd op een U-vormige plattegrond met traptoren, zoals de gevelsteen in de oostgevel 'Anno 1400 is Menckemahues vornelt anno 1614 dorch Gots gnade gereparert' aangeeft. In 1682 werd het geslacht Alberda eigenaar van de borg (tot 1902). Omstreeks 1700-1705 liet Unico Allard Alberda van Menkema door Allert Meijer, de latere stadsbouwmeester van Groningen, het huis verbouwen tot een rechthoekig, driebeukig bouwblok. De ingang werd van de noordoostgevel naar de noordwestgevel verplaatst, waartoe toe een regelmatig ingedeelde schijnfaçade werd opgetrokken. De tuinaanleg, waarvan een ontwerp bewaard is gebleven, werd aan deze nieuwe situatie aangepast en waarschijnlijk ook door Meijer ontworpen. Rondom het huis lagen compartimenten gegroepeerd rondom een midden- en dwarsas. De compartimenten waren ingevuld met regelmatige boombeplanting met achter het huis en voor het zomerhuis een sieraanleg. In de loop van de achttiende en negentiende eeuw zijn er vrijwel geen veranderingen opgetreden, al kreeg de aanleg een meer landschappelijk karakter. In 1921 schonken de erfgenamen

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Menkemaborg aan de Stichting 'Museum van Oudheden voor Stad en provincie Groningen, waarna het goed van 1927 tot 1971 als uithof van het Groninger Museum werd gebruikt. Sinds 1971 wordt de borg beheerd door de Stichting Museum Menkemaborg. Tussen 1922-1923 en 1925-1927 werden borg en schathuis gerestaureerd door architect A.R. Wittop Koning. In deze jaren is tevens, naar een ontwerp uit 1921 van tuinarchitect Copijn en een anoniem ontwerp uit 1923, een nieuwe historiserende tuinaanleg gerealiseerd, waarvan thans nog enkele elementen resteren. De tuinarchitect en rozenkweker Boerema te Glimmen was betrokken bij deze aanleg.

Buiten de bescherming vallen wegens te geringe ouderdom: - de vier kopieën van 18de-eeuwse beelden voorstellende de vier kunsten; - de omstreeks 1981 gereconstrueerde treillages (twee poortkoepels en vier halve koepels); - de kaartverkoopruimte aan voorpleinzijde.

Op de bij de omschrijving behorende kaart is de omgrenzing van het complex alsmede de aanduiding van de onderdelen aangegeven.

Waardering:

De HISTORISCHE BUITENPLAATS MENKEMABORG is van algemeen cultuur-, architectuur- en tuinhistorisch belang:

- vanwege de ouderdom; - vanwege de ontwikkeling van een in oorsprong middeleeuwse borg tot het huidige gebouw dat zijn aanzien dankt aan verbouwing uit 1705 naar ontwerp van architect Allert Meijer; - vanwege de bouwgeschiedenis van de in oorsprong middeleeuwse borg, die in 1705 door architect Allert Meijer tot het huidige aanzien is verbouwd; - vanwege de eenheid van ontwerp van huis en tuin van de hand van Allert Meijer; - vanwege de formele tuinaanleg met grachten- en assenstelsel; - vanwege de visuele samenhang tussen de complexonderdelen.

Monumentnummer*: 512292

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	02 september 2002
Kadaster deel/nr	82769/127

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Uithuizen		Het Hogeland		Groningen			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Menkemaweg	2			9981 CV	Uithuizen		
Menkemaweg	4			9981 CV	Uithuizen		
Kadastrale gemeente*		Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel	
Uithuizen		H				707	

Omschrijving**

Omschrijving

HOOFDGEBOUW (Menkemaborg). Centraal op het vierkante borgterrein ligt het op rechthoekige grondslag opgetrokken driebeukige hoofdgebouw, in oorsprong daterend uit de 14de eeuw (zie bouwsporen zuidoostgevel), en in 1705 door architect Allert Meijer verbouwd tot het huidige aanzien. Het bakstenen pand omvat drie evenwijdige bouwlichamen onder drie met geglazuurde Oud-Hollandse pannen gedekte zadeldaken, waarvan het eerste wordt beëindigd door trapgevels en de overige door topgevels met schoorstenen. De voorste schoorstenen zijn voorzien van gekken in de vorm van hazen. De eerste twee bouwlichamen bestaan uit twee bouwlagen en een kapverdieping; het achterste bouwlichaam bestaat uit een souterrain met opkamers en een kapverdieping. Gevelsteen in de noordoostgevel. Voor het huis ligt over de gehele lengte een rechthoekig voorterrein voorzien van twee secreten op de hoeken. Deze vierkante, torenvormige gebouwtjes worden overkapt door een met leien gedekt koepeldak voorzien loden hoekstrippen met wapenschilden en bekroond door een pinakel. De symmetrisch ingedeelde voorgevel heeft centraal de omlijste toegangsdeur met rechthoekig bovenlicht waarin een decoratie van gestileerde acanthusbladeren en boven de kroonlijst een zandstenen (geschilderde) bekroning met het alliantiewapen van de bouwheer (Alberda - Van Berum). Aan weerszijden van de toegangspartij één smal vijfuits- en vier tienruits schuifvensters op de begane grond (eind achttiende eeuw vergroting van de ramen) en meerruitslichten op de verdieping voorzien van zandstenen boven- en onderdorpels en luiken. Aan de voorgevel is de dienstbel bevestigd, waarop de inscriptie 'WILHELMUS JACOBUS DE VRY ME FECIT A° 1655'. In de achtergevel een rij vierruits kelderlichten met luik, waarboven de opkamers met in het midden van de gevel twee meerruitslichten met luik geflankeerd door twee (maal twee) kloosterkozijnen. De beide zijgevels kennen een vrij regelmatige invulling met meerruits schuifvensters, kloosterkozijnen en vierkante vensterlichten, deels met luik. Het INTERIEUR wordt bepaald door de gaaf bewaarde 18de-eeuwse ruimteverdeling bestaande uit een

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

lange gang als middenas met aan weerszijden de kamers. Het oudste onderdeel is de keuken met dienstvertrekken gevestigd in de kelder in het achterhuis. Deze ruimte maakte deel uit van het 14de-eeuwse stenen huis. Tijdens de verbouwing van 1700-1705 is deze ruimte ingericht als keuken. Van de 18de-eeuwse aankleding van het interieur zijn ondermeer van belang: de vier beeldhouwde eikenhouten schoorsteenmantels naar ontwerp van Allert Meijer, gesneden door beeldhouwer Jan de Rijk en met mythologische schilderstukken van Hermannus Collenius; de slaapkamer met het vroeg-18de-eeuwse staatsieledikant naar Daniël Marot en gebrandschilderde vensters van Jacob Tewes; in de herenkamer een beschilderd inloopbuffet; in de voorkamer een eenvoudige schoorsteenmantel uit ca.1780; het velouté-behang van 1700-1705 in de rekenkamer. Kabinetorgel van J.J. Vool uit 1777.

Waardering

HOOFDGEBOUW (Menkemaborg) van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom; - vanwege de ontwikkeling van een in oorsprong middeleeuwse borg tot het huidige gebouw dat zijn aanzien te danken heeft aan een verbouwing uit 1705 naar ontwerp van architect Allert Meijer; - vanwege de gaaf bewaarde 18de-eeuwse ruimte-indeling en aankleding van het interieur; - als representatief voorbeeld van een Groninger borg; - vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Kasteel, buitenplaats

Functie

Landhuis

Monumentnummer*: 512294

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	02 september 2002
Kadaster deel/nr	82769/126

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Uithuizen	Het Hogeland	Groningen

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>House letter*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Menkemaweg	2			9981 CV	Uithuizen	Bij	
Menkemaweg	4			9981 CV	Uithuizen	Bij	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Uithuizen	H			267
Uithuizen	H			707
Uithuizen	H			263
Uithuizen	H			269
Uithuizen	H			271
Uithuizen	H			706
Uithuizen	H			266
Uithuizen	H			265
Uithuizen	H			264

Omschrijving**

Omschrijving

HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG behorende tot de buitenplaats Menkemaborg. De aanleg van Menkemaborg wordt bepaald door de typische vorm van een borgterrein bestaande uit een binnengracht rond het huis, een vierkante buitengracht en een onder meer met (monumentale) beuken beplante singel rondom. De formele vroeg-18de-eeuwse structuur van de aanleg, overeenkomend met het bewaard gebleven tuinontwerp toegeschreven aan de architect Meijer, wordt gedragen door dit grachtenstelsel en door een lanen- annex assenstelsel. De hoofdas (as van symmetrie) wordt gevormd door een met dubbele rijen, geschoren lindebomen beplante toegangslaan, die recht op het huis is geprojecteerd en zich in het huis, in de gang, voortzet en vervolgens achter het huis de middenas van de parterre vormt. Haaks op deze as staan twee dwarsassen namelijk een dwarslaan (singel) voor het voorplein en een dwarsas, waarvan het snijpunt precies het midden van de borg vormt. Het voorplein is ingericht met een langgerekt geschulpt perk

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

met links daarvan het schathuis en rechts daarvan een tuinmuur die, door zijn bekroning met schijngoot en die lagen dakpannen, fungeert als pendant van het schathuis. Rondom het huis liggen symmetrisch gerangschikte compartimenten, waarvan thans de invulling deels naar de 18de-eeuwse situatie is gereconstrueerd. Hierbij wordt gebruik gemaakt van het reeds genoemde tuinontwerp toegeschreven aan Meijer en andere 18de-eeuwse voorbeelden. De parterre achter het huis wordt aan de zuidwestzijde begrensd door een geschoren heg, die op het 18de-eeuwse tuinontwerp reeds voorkomt. Van de historiserende aanleg van tuinarchitect H. Copijn uit 1921 zijn de doolhof en de perenberceau bewaard gebleven. De aanleg heeft een besloten karakter, wat veroorzaakt wordt door de met grond uit de gracht opgehoogde singel, die onder andere met beuken deels daterend uit het begin van de achttiende eeuw, is beplant. Rondom de borg liggen weilanden met daarin twee langgerekte visvijvers: een viskenij (ten noordwesten) en een snoekgat (ten zuidoosten).

Waardering

HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG behorende tot de buitenplaats Menkemaborg van algemeen belang: - vanwege de gaaf bewaarde formele structuur gevormd door het lanen- en grachtenpatroon; - als karakteristiek voorbeeld van een borgterrein; - vanwege de nog aanwezige tuinonderdelen van H. Copijn, namelijk de doolhof en perenberceau, die een typisch voorbeeld zijn van een historiserende aanleg uit het begin van de 20ste eeuw; -vanwege de functioneel-ruimtelijke samenhang met de andere onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Historische aanleg

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 512295

Status rijksmonument
Inschrijving register* 02 september 2002
Kadaster deel/nr 82769/87

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Uithuizen		Het Hogeland		Groningen			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Menkemaweg	2			9981 CV	Uithuizen	Bij	
Menkemaweg	4			9981 CV	Uithuizen	Bij	
Kadastrale gemeente*		Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel	
Uithuizen		H				707	

Omschrijving**

Omschrijving

TOEGANGSHEK. Aan het begin van de oprijlaan een 18de-eeuws toegangshek bestaande uit twee grote zandstenen hekpijlers van blokwerk bekroond door beeldhouwde vazen. Tussen de pijlers een dubbel ijzeren spijlenhek. Pijlers en hekwerk zijn afkomstig van de borg Dijksterhuis te Pieterburen. Zij zijn in 1933 naar de Menkemaborg overgebracht en staan sinds 1981 op de huidige plaats. In dat jaar ook werd het aansluitende houten hek gereconstrueerd.

Waardering

TOEGANGSHEK van algemeen belang: - vanwege de ouderdom; - vanwege de monumentale vormgeving; - als markering van de toegang tot de buitenplaats; - als karakteristiek onderdeel van de buitenplaats; - vanwege de ornamentale waarde.

Hoofdcategorie	Subcategorie	Functie
Voorwerpen op pleinen en dergelijke	Erfscheiding(D)	Toegangshek

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 512296

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	02 september 2002
Kadaster deel/nr	82769/94

<i>Woonplaats*</i>		<i>Gemeente*</i>		<i>Provincie*</i>			
Uithuizen		Het Hogeland		Groningen			
<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>House letter*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Menkemaweg	2			9981 CV	Uithuizen	Bij	
Menkemaweg	4			9981 CV	Uithuizen	Bij	
<i>Kadastrale gemeente*</i>		<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>		<i>Appartement aanduiding</i>		<i>Grondperceel</i>
Uithuizen		H					707

Omschrijving**

Omschrijving

BRUG. Als toegang tot het voorplein een eenvoudig vormgegeven 18de-eeuwse brug bestaande uit een houten loopdek met ijzeren leuning en rustend op houten jukken; gemetselde schuin aflopende keermuren.

Waardering

BRUG van algemeen belang: - vanwege de ouderdom; - als karakteristiek en functioneel onderdeel van de buitenplaats; - als markering van de toegang tot de buitenplaats; - vanwege de ensemblewaarde.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Tuin, park en plantsoen	Brug(L)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 512297

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	02 september 2002
Kadaster deel/nr	82769/72

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>					
Uithuizen	Het Hogeland	Groningen					
<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>House letter*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Menkemaweg	2			9981 CV	Uithuizen	Bij	
Menkemaweg	4			9981 CV	Uithuizen	Bij	
<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>			
Uithuizen	H			707			

Omschrijving**

Omschrijving

TOEGANGSBRUG. Tussen het voorplein en het voorterrein van het huis een toegangsbrug bestaande uit een houten dek met aan weerszijden een eenvoudige 19de-eeuwse houten balustrade. De toegang van de brug aan de voorpleinzijde wordt gemarkeerd door bakstenen sokkels bekroond door zandstenen (geschilderde) leeuwen met wapenschild. De leeuwen zijn afkomstig van Borg Dijksterhuis te Pieterburen en tussen 1921-1927 hier geplaatst. Aan de zijde van het huis wordt de brug eveneens gemarkeerd door bakstenen sokkels bekroond door zandstenen ornamenten in de vorm van een kussen liggend op een rechthoekige plaat met de inscriptie 'anno' '1684'. Er bevinden zich nog twee dergelijke 'kussens' op de achterparterre in de aanleg.

Waardering

TOEGANGSBRUG van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom; - vanwege de ornamentele waarde; - als karakteristiek en functioneel onderdeel van de buitenplaats; - als markering van de toegang tot de hoofdgebouw; - vanwege de ensemblewaarde.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Tuin, park en plantsoen	Brug(L)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 512298

Status rijksmonument
Inschrijving register* 02 september 2002
Kadaster deel/nr 82769/78

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Uithuizen		Het Hogeland		Groningen			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Menkemaweg	2			9981 CV	Uithuizen	Bij	
Menkemaweg	4			9981 CV	Uithuizen	Bij	
Kadastrale gemeente*		Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel	
Uithuizen		H				707	

Omschrijving**

Omschrijving

KEERMUUR. Rondom de vierkante omgrachting een in aanleg vermoedelijk 18de-eeuwse en in 1922-1923 gerestaureerde keermuur met, in de west- en oosthoek, nieuwe trapjes naar de gracht.

Waardering

KEERMUUR van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom; - als karakteristieke en functionele afwerking van een omgrachting; - vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie	Subcategorie	Functie
Kastelen, landhuizen en parken	Tuin, park en plantsoen	

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 512299

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	02 september 2002
Kadaster deel/nr	82769/109

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>					
Uithuizen	Het Hogeland	Groningen					
<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>House letter*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Menkemaweg	2			9981 CV	Uithuizen	Bij	
Menkemaweg	4			9981 CV	Uithuizen	Bij	
<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>			
Uithuizen	H			707			

Omschrijving**

Omschrijving

SCHATHUIS. Aan de noordoostzijde van het voorplein staat een in oorsprong 17de-eeuws schathuis, dat omstreeks 1925 is verkleind en verbouwd tot woning en theeschenkerij door de architect A.R. Wittop Koning. Bij de verbouwing is de noordwestgevel vernieuwd en enkele meters naar binnen geplaatst, de zuidoostgevel heeft zijn 17de-eeuwse karakter bewaard. In deze gevel een gevelsteen met het jaartal 1686. Het op rechthoekige grondslag opgetrokken pand bestaat uit één bouwlaag met kapverdieping onder een met rode Oud-Hollandse pannen gedekt zadeldak met afloiving aan de achtergevel. In de voorgevel aan de voorpleinzijde een asymmetrisch geplaatste toegangspartij met bovenlichten. De dubbele inrijdeuren zijn gevat in een houten omlijsting voorzien van een geschulpte bovendorpel. Rechts hiervan een venster, links een gekoppeld venster en een toegangsdeur die toegang geeft tot de woning met drie vensters. De vrij gaaf bewaarde 17de-eeuwse zuidoostgevel kent een regelmatige gevelindeling met smalle kloosterkozijnen, zogenaamde Groninger vensters, en vensterlichten met roedenverdeling en luik.

Waardering

SCHATHUIS van algemeen belang: - vanwege de ouderdom; - als voorbeeld van een verbouwing in historiserende stijl naar ontwerp uit omstreeks 1925 van architect A.R. Wittop Koning; - als karakteristiek en functioneel onderdeel van een borg; - vanwege de ensemblewaarde.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Bijgebouwen kastelen enz.	Bijgebouw

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 512300

Status rijksmonument
Inschrijving register* 02 september 2002
Kadaster deel/nr 82761/103

<i>Woonplaats*</i>		<i>Gemeente*</i>		<i>Provincie*</i>			
Uithuizen		Het Hogeland		Groningen			
<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>House letter*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Menkemaweg	2			9981 CV	Uithuizen	Bij	
Menkemaweg	4			9981 CV	Uithuizen	Bij	
<i>Kadastrale gemeente*</i>		<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>		<i>Appartement aanduiding</i>		<i>Grondperceel</i>
Uithuizen		H					707

Omschrijving**

Omschrijving

TUINMUUR MET TWEE KASSEN. Als pendant van het schathuis een 18de-eeuwse muur van kloostermoppen afgewerkt met een schijngoot en drie lagen dakpannen. Tegen de zuidwestzijde van de tuinmuur twee 19de-eeuwse kassen staande op een bakstenen fundament. De kas aan de grachtzijde (links) onder een met rode pannen gedekt lessenaardak. In de frontgevel van deze kas een aaneengesloten rij meerruitsvensters en in de kopse gevel een toegangsdeur. Daarnaast de druivenkas met een glazen lessenaardak.

Waardering

TUINMUUR van algemeen belang: - vanwege de ouderdom; - vanwege de doelmatige vormgeving; - vanwege het materiaalgebruik; - vanwege de ensemblewaarde; - als karakteristiek en functioneel onderdeel van de buitenplaats.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Tuin, park en plantsoen	Tuinmuur

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 512301

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	02 september 2002
Kadaster deel/nr	82761/92

<i>Woonplaats*</i>		<i>Gemeente*</i>		<i>Provincie*</i>			
Uithuizen		Het Hogeland		Groningen			
<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>House letter*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Menkemaweg	2			9981 CV	Uithuizen	Bij	
Menkemaweg	4			9981 CV	Uithuizen	Bij	
<i>Kadastrale gemeente*</i>		<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>		<i>Appartement aanduiding</i>		<i>Grondperceel</i>
Uithuizen		H					707

Omschrijving**

Omschrijving

ZOMERHUIS. In de aanleg gelegen 18de-eeuws zomerhuis, dat staat aangegeven op het tuinontwerp toegeschreven aan Meijer (ca.1700). Het op rechthoekige grondslag gebouwde bakstenen huis bestaat uit één bouwlaag onder een met geglazuurde Oud-Hollandse pannen gedekt schilddak. Centraal in de voorgevel de omlijste toegangsdeur met hardstenen drempel geflankeerd door meerruits schuifvensters. De omlijsting staat op zandstenen neuten met zonnebloem decoratie. In het interieur een 19de-eeuwse plavuizenvloer.

Waardering

ZOMERHUIS van algemeen belang: - vanwege de ouderdom; - vanwege de eenvoudige architectonische vormgeving; - als gaaf bewaard gebleven vroeg-18de-eeuws bouwkundig element binnen de aanleg; - als karakteristiek onderdeel van de buitenplaats; - vanwege de ensemblewaarde.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Bijgebouwen kastelen enz.	

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 512302

Status rijksmonument
Inschrijving register* 02 september 2002
Kadaster deel/nr 82761/97

<i>Woonplaats*</i>		<i>Gemeente*</i>		<i>Provincie*</i>			
Uithuizen		Het Hogeland		Groningen			
<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>House letter*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Menkemaweg	2			9981 CV	Uithuizen	Bij	
Menkemaweg	4			9981 CV	Uithuizen	Bij	
<i>Kadastrale gemeente*</i>		<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>		<i>Appartement aanduiding</i>		<i>Grondperceel</i>
Uithuizen		H					707

Omschrijving**

Omschrijving

TUINVAZEN. Voor het zomerhuis staan twee 18de-eeuwse tuinvazen met op de romp twee gebeeldhouwde kinderkopjes en een met schubben gedecoreerde voet en deksel.

Waardering

TUINVAZEN van algemeen belang: - vanwege de ouderdom; - vanwege de vormgeving; - als karakteristiek onderdeel van de buitenplaats; - vanwege de ornamentele waarde.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Tuin, park en plantsoen	Tuinvaas

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 512303

Status rijksmonument
Inschrijving register* 02 september 2002
Kadaster deel/nr 82761/64

<i>Woonplaats*</i>		<i>Gemeente*</i>		<i>Provincie*</i>			
Uithuizen		Het Hogeland		Groningen			
<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>House letter*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Menkemaweg	2			9981 CV	Uithuizen	Bij	
Menkemaweg	4			9981 CV	Uithuizen	Bij	
<i>Kadastrale gemeente*</i>		<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>		<i>Appartement aanduiding</i>		<i>Grondperceel</i>
Uithuizen		H					707

Omschrijving**

Omschrijving

TUINSIERADEN. Een aantal 18de-eeuwse tuinsieraden op Menkemaborg is sinds de bestemming van het goed als uithof van het Groninger museum in 1921 hier geplaatst: a. vier natuurstenen TUINBANKEN bestaande uit twee sokkels waarop een zitgedeelte; b. een natuurstenen ZONNEWIJZER; c. een grote natuurstenen TUINVAAS versierd met festoenen en voorzien van een deksel staande op een gedecoreerde sokkel; d. vier zandstenen TUINBEELDEN (afkomstig van de borg Lellens), voorstellende de vier jaargetijden; e. een 17de-eeuws natuurstenen TUINBEELD voorstellende Hercules. f. een vaas met aan vier zijden wapens; g. een 18de-eeuwse sokkel met acanthusversiering.

Waardering

TUINSIERADEN van algemeen belang: - vanwege de ouderdom; - de ornamentele waarde; - als karakteristiek onderdeel van de buitenplaats.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Tuin, park en plantsoen	Tuinsieraad

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 512304

Status rijksmonument
Inschrijving register* 02 september 2002
Kadaster deel/nr 82761/74

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Uithuizen		Het Hogeland		Groningen			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Menkemaweg	2			9981 CV	Uithuizen	Bij	
Menkemaweg	4			9981 CV	Uithuizen	Bij	
Kadastrale gemeente*		Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel	
Uithuizen		H				269	

Omschrijving**

Omschrijving

DUIVENTIL. In het weiland ten zuidwesten van de toegangslaan geplaatste negentiende-eeuwse duiventil, afkomstig van boerderij Tocamaheerd te Uithuizen (1980). De houten til bestaat uit een onderstel van schuin geplaatste staanders waarop een rechthoekige kast onder een met gesmoorde Oud-Hollandse pannen gedekt zadeldak voorzien van een uitgezaagde kantlijst in ajour. In de lange zijden zijn onder de dakrand vijf ronde vlieggaten aangebracht en in de korte zijden vier met één toegangsdeurtje.

Waardering

DUIVENTIL van algemeen belang: - vanwege de ouderdom; - als karakteristiek en functioneel onderdeel van de buitenplaats.

Hoofdcategorie	Subcategorie	Functie
Kastelen, landhuizen en parken	Tuin, park en plantsoen	Duivenhok(L)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument